

REMISS

Avdelning
Analysavdelningen

Handläggare
Fredrik Bergenfeldt
+46 8 563 085 80
fredrik.bergenfeldt@uka.se

Universitetskanslersämbetets remissvar över promemorian Hållbar och högkvalitativ läkarutbildning och klinisk forskning – förslag till ett reviderat ALF-avtal

Utbildningsdepartementets diarienummer U2024/01035

Universitetskanslersämbetet (UKÄ) har blivit anmodad att yttra sig över rubricerad promemoria och har begränsat sig till att kommentera förslag som berör UKÄ:s ansvarsområden.

Sammanfattning av UKÄ:s viktigaste synpunkter

UKÄ välkomnar förslaget om en omförhandling av ALF-avtalet, där det huvudsakliga syftet bibehålls. Ett nytt och anpassat avtal mellan staten och regionerna, med stabila finansieringsprinciper, bör bidra till att skapa långsiktiga och stabila förutsättningar för läkarutbildning och klinisk forskning av hög kvalitet i de sju ALF-regionerna.

Synpunkter på enskilda bedömningar och förslag

Kapitel 5. Bedömningar och förslag om ALF-avtalets konstruktion och allmänna bestämmelser

5.3.2. Förutsättningar för verksamhetsintegrerat lärande

UKÄ tillstyrker förslaget att verksamhetsintegrerat lärande av hög kvalitet ska kunna bedrivas på samtliga lärosätens läkarutbildningar och på likvärdiga villkor.

5.3.3. Klinisk forskning av hög kvalitet

UKÄ instämmer i att ALF-avtalet ska säkerställa tillgång på vetenskapligt meriterade lärare som tillser att läkarutbildningen bedrivs på vetenskaplig grund.

Kapitel 6. Bedömningar och förslag för den 6-åriga läkarutbildningen

6.1.1. Formerna för ersättningen

UKÄ tillstyrker förslaget att ersättningen till regionerna är fastslagen och är lika stor för de olika ALF-regionerna. En sådan finansieringsprincip bör göra systemet förutsägbart och likvärdigt för samtliga aktörer, och därmed underlätta uppföljning och utvärdering.

6.1.2. Jämlik fördelning mellan de lärosäten som bedriver läkarutbildning

UKÄ har svårt att ta ställning till förslaget om antalet helårsstudenter ska utökas i Region Örebro. UKÄ noterar att Örebro utbildar 70 procent fler helårsstudenter än vad regionen får ersättning för. Det är däremot oklart om fler helårsstudenter beror på att lärosätet i regionen har överproducerat i relation till sitt takbelopp eller om ersättningen för antalet studenter är för låg i nuvarande ALF-avtal.

Vidare ställer UKÄ sig tveksamt till att lärosätena tillfälligt har justerat dimensionering av utbildningarna inför övergången till den nya läkarutbildningen. Det totala antalet helårsstudenter har ökat under det senaste läsåret som det finns tillgänglig statistik för. Ökningen tyder på att antalet helårsstudenter närmar sig den avtalade nivån.

6.2.1. Förslag till förändrad ersättning

UKÄ delar promemorians förslag om att öka ALF-ersättningen per helårsstudent från och med år 2026 med anledning av den 6-åriga läkarutbildningen och den ökade andelen verksamhetsintegrerat lärande. En ökad ersättning ökar förutsättningarna för att studenterna kan nå upp till examensmålen i den nya läkarutbildningen. UKÄ konstaterar samtidigt att det är svårt att beräkna hur stor kostnadsökningen blir för lärosätena och regionerna med den nya 6-åriga läkarutbildningen. Därför behövs fördjupade analyser av den förväntade kostnadsökningen än vad som redovisas i avsnitt 6.2.2.

6.4. Utvärdering av läkarutbildningen

UKÄ har inget att erinra mot förslaget, men myndigheten vill i det här sammanhanget påpeka att det genomförs ett begränsat antal utbildningsutvärderingar årligen. Urvalet av vilka utbildningar som ska granskas görs genom ett kunskapsbaserat arbetssätt och i dialog med lärosätena. UKÄ genomförde examenstillståndsprovningar¹ av samtliga sju läkarutbildningar år 2020 när utbildningen blev 6-årig. Det är därför mindre sannolikt att läkarutbildningarna kommer att granskas i en utbildningsutvärdering inom en överskådlig framtid.

¹ Enligt Förordning (2012:810) med instruktion för Universitetskanslersämbetet. Beslut och yttrande finns att ta del av i Högskolekollen på UKÄ webbplats, <https://www.uka.se/vara-resultat/hogskolekollen>.

Kapitel 7. Bedömningar och förslag för den kliniska forskningen

7.5.2. Förslag om och fördelning av en ökning av ALF-ersättningen

UKÄ tillstyrker förslaget om att ökningen av ALF-ersättningen ska fördelas på andelen helårsstudenter per ALF-region och antalet citerade artiklar. En sådan fördelning bör underlätta en uppföljning av ALF-avtalet i respektive region och bidra till transparens i modellen.

7.8.2. Redovisning av den samlade resursanvändningen

UKÄ är positiva till förslaget om att gruppen för uppföljning och nationell samverkan (GUNS) ska få ett uppdrag att ta fram en enkel modell för hur ALF-ersättningens används och redovisas. En sådan modell bör kunna användas för att bedöma den samlade resursanvändningen, leda till en ökad jämförbarhet mellan ALF-regionerna och bidra till kvalitetsutveckling.

Beslut

Beslut om yttrandet har tagits av generaldirektör Martin Norsell efter föredragning av utredaren Fredrik Bergenfeldt i närvaro av avdelningschefen Sofia Berlin Kolm och verksamhetsstrategen Per Westman.

Martin Norsell

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av en eller flera personer

Alla elektroniska underskrifter listas i signaturpanelen. De tio första underskrifterna listas även på den här sidan.

Detta dokument med sina elektroniska underskrifter gäller som självständig handling och uppfyller krav på avancerade elektroniska underskrifter enligt eIDAS.

Varje underskrift kan valideras med en PDF-läsare med stöd för signaturvalidering eller med SignPorts valideringstjänst. Andra valideringstjänster kan användas förutsatt att dessa uppfyller de tekniska kraven enligt internationella standarder.

Om dokumentet skrivs ut på papper, eller om dokumentet 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet går att validera.

** Värderna markerade med en asterisk har validerats mot beviset från den legitimeringstjänst som användes för underskriften.*